

Bölüm 11

ARTUKLU HÜSAMEDDİN YAVLAK ARSLAN DÖNEMİ

M.S. 1184-1201 Artuklu Hüsameddin Yavlak Arslan Döneminde Mardin

Mardin Artuklu emîri Kutbettin II. İlgazi sekiz yıl hüküm sürdükten sonra 1184 yılında öldüğünde yerini alacak yetişkin bir oğlu yoktu. Oğlu Hüsameddin Yavlak Arslan yerine geçtiyse de, yaşı devleti idare etmesi için çok küçüktü¹ dayısı Ahlatşahı Sökmen, Yavlak Arslan'a naiblik yapması için maiyetinde bulunan, güvendiği adamı Nizameddin Alp Kuş'u görevlendirdi.²

Eyyübi Melik Adil Hicri 594 (M.1198) senesinin Ramazan ayında, , Mardin'e hücum etti. Mardin'de büyük kayıplar oldu. Bu arada Melik Adil halka büyük zulümler yaptı.

Melik Adil'in askerleri, Mardin'in ortasına kadar ilerlediler. Ahali Mardin Kalesine sığındı. Mardin bir yıl abluka altında kaldı. Her şey bitti derken Mısır ile Şam arasında doğan ihtilaftan dolayı Melik Adil şehirden ayrıldı ve yerine oğlu Melik Kâmil'i bıraktı. Meyyafarikin'e (Silvan) gitti.

Melik Adil'in Mardin'den çekilmesini müteakip, Musul hükümdarı Türk (ATABEY) Nureddin Arslan Şah H.595 (M.1199) senesinin Şaban ayının ikinci günü, Mardin'e dört saat mesafede bulunan Koçhisar-Düneysır'a (Kızıltepe) geldi.

Melik Kamil Silvan yönüne kaçarak canını zor

¹ İbnü'l-Esîr, a.g.e., XI, 402; Süryani Mihail, a.g.e., aynı yer.

² İbnü'l-Esîr, a.g.e., XI, aynı yer. Süryanî Mihail, Ahlatşahı Sökmen'in bizzat gelip yeğeni Kutbeddini başa geçirdiğini kaydeder (Süryani Mihail, a.g.e., 262). Münecimbaşı, a.g.e., II, 194-19

kurtardı. Hüsameddin ve Atabek Nüreddin kuvvetlerinin ortasında kalan Melik Kamil güçleri büyük bir bozguna uğradı ve kaçmasına fırsat vermek için çok miktarda ganimet vermesini sağladılar.

Hüsameddin Yavlak Arslan bu büyük tehlikeyi atlattıktan sonra üç sene kadar yaşadı 598 senesinde henüz 28 yaşında iken (M.1201) vefat etti³.

³ Mardin Artuklu Melikleri Tarihi Kitap Ferdi Naşir Ali Emiri Hazırlayan Y.Metin Yardımcı
–Editör İbrahim Özcoşar Hükeyin H.Güneş İstanbul -2006 Imak Ofset Basım
Yayın.San.Tic.Ltd.Şti s.17